

De rol van de leerkracht

Vanuit de theorie van Chambers is de volwassene de ondersteunende helpende hand. De leerkracht begeleidt het gesprek, leert de leerlingen om door te vragen en begeleidt het geven van antwoorden. Dit is niet mogelijk om in alle groepjes te doen. Een mogelijk advies is om de eerste keer het spel klassikaal te spelen, te introduceren. Vervolgens kunnen voorafgaande aan het spelen in groepjes één of enkele vragen klassikaal worden gesteld met daarbij het accent op het doorvragen en het beantwoorden.

Bespreek ook de regels van het spel, zeker als het spel nieuw is, is het belangrijk om de verwachtingen duidelijk te maken. Hoe ziet het er dadelijk uit als we allemaal bezig zijn? Zorg dat de afspraken zichtbaar blijven. Visualiseer bijvoorbeeld de regels van het spel op het digibord.

Voorbeeld:

Spel: vragenkaarten in groepjes over verschillende boeken

1. Schud de kaartjes en leg ze op een stapel midden in de groep.
2. De leerling die het laatst in een kalenderjaar jarig is, mag beginnen.
3. Pakt een vragenkaart en stelt de vraag aan iemand in de groep.
4. Deze leerling beantwoordt de vraag en vervolgens mag deze leerling een vragenkaart pakken.
5. Stap 3 en 4 herhalen zich. Let op dat iedereen aan de beurt komt.

Als de leerlingen zelfstandig in groepjes hebben gewerkt, is het prettig om gezamenlijk af te sluiten. Dit kan bijvoorbeeld door alle groepjes een vraag te stellen die zij na afloop moeten beantwoorden. Bijvoorbeeld: *Wat lijkt jullie het spannendste boek in jullie groepje? Welk antwoord heeft jullie het meest verrast?*

VRAGENSPEL VAN CHAMBERS

Handleiding

Vragenkaarten bij boeken, verhalen, artikelen en poëzie, gebaseerd op de aanpak van Aidan Chambers

(Leespraat; De leesomgeving & Vertel eens, Aidan Chambers. Nbd Biblion, 1995)

Doel van de vragenkaarten

- De leerlingen vertellen vanuit verschillende invalshoeken over hun boek, hun ervaring/beleving van het verhaal.
- De leerlingen leren hun mening te uiten en te delen in een groep.
- De leerlingen leren antwoorden te formuleren in heldere taal.
- De leerlingen hebben plezier in het spelen van het spel en het vertellen over hun boek.
- De leerlingen promoten boeken aan elkaar.

Daarnaast zijn de leerlingen gelijktijdig, in kleine groepjes, in gesprek en dus actief bezig met het werken aan bovengenoemde doelen.

Inhoud

Alle vragen zijn gericht op de beleving vanuit de leerling: “wat vind jij?”

De vragen zijn niet bedoeld om de leerling te toetsen of hij/zij het boek goed gelezen heeft. Ze zijn gericht op het motiveren van het lezen door boekpromotie.

In het doosje bevinden zich 4 verschillende soorten vragenkaarten:

A EERSTE REACTIES, INDRUKKEN EN MENING OVER DE TEKST

B TEKSTBEGRIIP, TEKSTBELEVING, RELATIE TUSSEN TEKST EN WERKELIJKHEID

C STIJL, GENRE, PERSONAGES, AUTEUR, WAARDERING VAN DE TEKST

D GERICHT OP POËZIE

In iedere categorie zijn voor de spelbeleving de volgende vragenkaarten toegevoegd:

- Geen vraag voor jou! wacht één beurt
- Bedenk zelf een vraag en stel die aan je buurman of buurvrouw!

Deze kaarten kunnen desgewenst uit de stapel worden gehaald.

Boeken

Hetzelfde boek of verschillende boeken?

De leerlingen kunnen een spel spelen over een boek dat zij allemaal hebben gelezen maar het kan ook gespeeld worden door de vragen over hun eigen boek te beantwoorden. Belangrijk voor de beleving is dat de boeken aanwezig zijn. De leerlingen hebben hun gelezen boek voor zich. De vragen leveren ruim voldoende aanleiding tot gesprek.

Spellen

Met deze vragenkaarten kunnen diverse spellen worden gespeeld. Belangrijk is om voor ogen te houden hoeveel leerlingen gelijktijdig actief over hun boeken aan het vertellen zijn. Maar nog belangrijker is het dat de leerlingen plezier beleven.

Spellen kunnen gespeeld worden vanuit klassikale aansturing in groepjes van 3 tot 5 leerlingen, zoals; klassikaal een vraag trekken die in de diverse groepjes wordt besproken. Of het spel kan zelfstandig in groepjes van 3 tot 5 leerlingen worden gespeeld, zoals: om de beurt een vraag trekken die beantwoord wordt door allemaal/ de buur/iemand naar keuze.

Door een schrijfelement toe te voegen aan het spel, zie je als leerkracht snel of de leerlingen ook daadwerkelijk meespelen.

Denk bijvoorbeeld aan:

Om de beurt mag een leerling een vraag pakken. De andere leerlingen schrijven hun antwoord op papier. Als zij de pen neerleggen dan zijn ze klaar. Dan zegt de leerling die de vraag heeft gesteld: Laat zien, en leidt hij/zij het gesprek over de verschillende antwoorden.